

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **S. A. A.,** zastoupeného JUDr. Michaelou Tošovskou, advokátkou se sídlem Na Lávkách 778, Kostelec nad Orlicí, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 9. 2012, č. j. OAM-244/LE-LE18-NV-2012, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 10. 2012, č. j. 4 A 63/2012 – 18,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 10. 2012, č. j. 4 A 63/2012 – 18, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 4. 9. 2012, č. j. OAM-244/LE-LE18-NV-2012, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Ustanovené advokátce stěžovatele JUDr. Michaele Tošovské **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4.114 Kč. Tato částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 9. 2012, č. j. OAM-244/LE-LE18-NV-2012. Tímto

rozhodnutím žalovaný nepovolil stěžovateli vstup na území České republiky ve smyslu § 73 odst. 4 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Jako důvod nepovolení vstupu stěžovatele na území České republiky uvedl žalovaný možnost ohrožení veřejného pořádku. Stěžovatel nesplňoval podmínky pro vstup na území České republiky, a potažmo i do schengenského prostoru, protože nedisponoval potřebným vízem či povolením k pobytu, které by jej k tomuto vstupu opravňovaly. Platnost víza, které mu bylo vydáno zastupitelským úřadem České republiky v Káhiře, vypršela dne 22. 2. 2012. Toto vízum použil stěžovatel k cestě do Belgie. Žalovaný dospěl k závěru, že se stěžovatel podáním žádosti o mezinárodní ochranu pouze pokouší zneužít azylovou proceduru k tomu, aby mohl vstoupit na území České republiky a odtud následně neoprávněně pokračovat do jiné země schengenského prostoru. Tento postup se zásadně neslučuje s účelem řízení o udělení mezinárodní ochrany jako takové.

Městský soud v Praze ze správního spisu zjistil, že stěžovatel byl majitelem víza č. X s platností od 12. 1. 2012 do 22. 2. 2012. Do České republiky přiletěl dne 27. 1. 2012. Zde se zdržel 9 dnů a poté cestoval dále do Belgie, kde byl sedm měsíců. Tam po příjezdu požádal o udělení mezinárodní ochrany. Z Belgie obdržela Česká republika dne 27. 2. 2012 žádost o převzetí na základě nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (tzv. Dublin II). Stěžovatel byl dne 30. 8. 2012 předán do České republiky. Po dobu svého pobytu v Belgii pobýval nejprve od 7. 2. 202 do 6. 7. 2012 v pobytovém středisku a dále od 6. 7. 2012 do 30. 8. 2012 na záchytném středisku na letišti. V době návratu do České republiky měl neplatný cestovní pas a neplatné vízum.

Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žalovaný nevybočil z mezí správního uvážení, když na základě zjištěných skutečností stěžovateli vstup na území nepovolil. Pokud žalovaný dospěl k závěru, že v případě stěžovatele existuje možnost, že by po rozhodnutí, kterým by mu byl povolen vstup na území České republiky, postupoval do dalších zemí schengenského prostoru, jedná se o rozhodnutí v mezích správního uvážení ve smyslu ustanovení § 73 odst. 4 písm. c) zákona o azylu. Skutečnost, že cizinec nedisponuje právním titulem, který by ho opravňoval ke vstupu na území České republiky, může být podle Městského soudu v Praze rovněž důvodem pro vydání rozhodnutí o nepovolení vstupu na základě ustanovení § 73 odst. 4 písm. c) zákona o azylu. Městský soud v Praze se dále ztotožnil se závěrem žalovaného, že stěžovatel není zranitelnou osobou podle § 73 odst. 7 zákona o azylu. Na základě uvedeného Městský soud v Praze žalobu zamítl jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Rozsudek Městského soudu v Praze napadl žalobce kasační stížností z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Namítl, že skutečnost, že vycestoval s uděleným českým schengenským vízem do Belgie, kde požádal o udělení mezinárodní ochrany, neopodstatňuje závěr, že se snaží azylovou proceduru zneužít za účelem vycestování do jiné země v schengenském prostoru. Stěžovatel se dále domnívá, že fakt, že nedisponoval při přesunu z Belgie oprávněním ke vstupu na území České republiky, nemůže být sám o sobě považován za dostatečný důvod k obavě, že by mohl představovat

nebezpečí pro veřejný pořádek. Tyto obavy nezakládá ani jednání stěžovatele spočívající v tom, že po obdržení českého víza odcestoval do Belgie. Toto jednání není protiprávní. Stěžovateli bylo vystaveno schengenské vízum, v době jeho platnosti byl oprávněn vstoupit na území kterékoli země schengenského prostoru. Stěžovatel má dále za to, že na jeho vstup na území České republiky v době přesunu z Belgie nelze pohlížet stejně jako obecně na vstup cizince na území. Stěžovateli byl při přicestování do České republiky vstup na území povolen, na základě svého schengenského víza odcestoval do Belgie, kde požádal o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel nebyl v době podání žádosti obeznámen s dublinským nařízením a nevěděl o tom, že k posouzení této žádosti je příslušná Česká republika. Délka řízení o jeho převzetí do České republiky pak nemohla být stěžovatelem ovlivněna. Nemohl tedy přicestovat ještě v době platnosti schengenského víza. Stěžovatel dále namítl, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany nebylo možné posoudit jako zjevně nedůvodnou či účelovou. Konečně poukázal na rozpor v judikatuře Nejvyššího správního soudu při posuzování otázky, zda lze ustanovení § 73 zákona o azylu upravující řízení o povolení vstupu na území aplikovat i v případě osob, které byly převzaté do České republiky na základě dublinského nařízení. Stěžovatel proto navrhl předložení věci rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel dále navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze i rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti se žalovaný ztotožnil se závěry Městského soudu v Praze. Argumentace stěžovatele, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany není zjevně nedůvodná se míjí s odůvodněním napadeného rozsudku. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Mezi účastníky nebyl sporný skutkový stav, ale pouze právní otázky spojené s jeho hodnocením, soud proto vycházel ze skutkového stavu tak, jak byl popsán v napadeném rozsudku.

Nejvyšší správní soud se předně zabýval návrhem stěžovatele na předložení věci rozšířenému senátu. Svůj návrh stěžovatel odůvodnil tím, že třetí a čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu rozdílně posoudily otázku, zda řízení o povolení vstupu na území podle § 73 zákona o azylu podléhají i osoby, které byly převzaté do České republiky na základě dublinského nařízení. Nejvyšší správní soud přisvědčil stěžovateli v tom, že čtvrtý senát se v rozsudku ze dne 28. 3. 2013, č. j. 4 Azs 11/2013 – 20, touto otázkou skutečně zabýval, přičemž vyslovil právní názor, že rozhodnutí o nepovolení vstupu na území podle § 73 odst. 4 zákona o azylu nelze vydat v případě cizince, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany na území jiného státu, na který se aplikuje dublinské nařízení, kde v té době legálně pobýval. Naopak třetí senát se v rozsudku ze dne 10. 4. 2013, č. j. 3 Azs 53/2012 - 41, k otázce aplikovatelnosti § 73 zákona o azylu nevyjádřil. V této věci totiž žalobce ve své kasační stížnosti nikterak nezpochybnil závěr Městského soudu v Praze o tom, že správní orgán postupoval v souladu se zákonem, když po převzetí žalobce na základě dublinského nařízení rozhodl o otázce povolení jeho vstupu na území podle § 73 odst. 4 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud nebyl povinen zabývat se otázkou aplikovatelnosti § 73 zákona o azylu ani z moci úřední, neboť se jednalo o právní otázku,

kterou soud řeší jen k námitce účastníka. Nejvyšší správní soud tedy nyní uzavřel, že ve výše citovaných rozsudcích třetího a čtvrtého senátu nebyl vysloven odlišný právní názor, návrh stěžovatele na předložení věci rozšířenému senátu proto neakceptoval.

Nejvyšší správní soud pak v nyní projednávané věci při řešení otázky, zda byl žalovaný oprávněn vydat rozhodnutí podle § 73 odst. 4 zákona o azylu, vycházel právě ze závěrů výše citovaného rozsudku čtvrtého senátu ze dne 28. 3. 2013, č. j. 4 Azs 11/2013 – 20, www.nssoud.cz. Nejvyšší správní soud zde poukázal na to, že předpokladem pro aplikaci ustanovení § 73 zákona o azylu je to, že žadatel učiní prohlášení o mezinárodní ochraně v tranzitním prostoru mezinárodního letiště. To je po vstupu České republiky do Evropské unie fakticky jedinou vnější hranicí, kterou se občané třetích států mohou dostat na území ČR, aniž by vstoupili na území jiného členského státu EU (srov. Honusková/Jurman/Kosař/Lupačová/ Molek, Komentář k Zákonu o azylu, ASPI ID: Ko_325_1999CZ, k § 73). Ostatně i z hlediska systematického je třeba uvést, že ustanovení § 73 zákona o azylu je uvedeno nadpisem *„Řízení v přijímacím středisku na mezinárodním letišti“*. Nejvyšší správní soud dospěl v rozsudku sp. zn. 4 Azs 11/2013 k závěru, že tento předpoklad zde nebyl naplněn. Žalobkyně totiž neučinila prohlášení o mezinárodní ochraně v tranzitním prostoru mezinárodního letiště, nýbrž na území Norska, kde se nacházela zcela legálně. Zde také podala kompletní žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou bylo zahájeno řízení o mezinárodní ochraně. Teprve poté byla předána do České republiky.

Na základě výše popsaného skutkového stavu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že situace v nyní projednávané věci je zcela obdobná.

Stěžovatel neučinil prohlášení o mezinárodní ochraně v tranzitním prostoru mezinárodního letiště, nýbrž na území Belgie, kam vstoupil oprávněně na základě víza vydaného zastupitelským úřadem České republiky. V Belgii podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou bylo zahájeno řízení o mezinárodní ochraně. Zároveň byla v souladu s nařízením Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (tzv. Dublin II), určena Česká republika jako stát příslušný k posuzování žádosti o azyl. Dle čl. 16 odst. 1 citovaného nařízení tak byla Česká republika povinna stěžovatele převzít a dokončit posouzení jím podané žádosti o mezinárodní ochranu. Nejvyšší správní soud uzavřel, že případ stěžovatele nespadá pod hypotézu norem stanovených v § 73 zákona o azylu, včetně možnosti vydání zákazu vstupu na území. Žalovaný tedy nebyl oprávněn napadené rozhodnutí vůbec vydat. Jeho rozhodnutí je tudíž nezákonné a mělo být Městským soudem v Praze zrušeno. Vzhledem k uvedenému se Nejvyšší správní soud dále nezabýval námitkami stěžovatele, že nebyl opodstatněn závěr žalovaného, že se snažil azylovou proceduru zneužít za účelem vycestování do jiné země v schengenském prostoru či že mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek.

Podle § 110 odst. 1 s. ř. s. dospěje-li Nejvyšší správní soud k tomu, že kasační stížnost je důvodná, rozsudkem zruší rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátí k dalšímu řízení, pokud ve věci sám nerozhodl způsobem podle odst. 2. Podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před

krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může podle povahy věci sám rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu nebo vyslovení jeho nicotnosti; ustanovení § 75, § 76, a § 78 se použijí přiměřeně.

V daném případě je zřejmé, že rozhodnutí správního orgánu mělo být Městským soudem v Praze pro nezákonnost zrušeno a že nepřichází v úvahu jakékoliv doplnění řízení či vypořádání dalších žalobních námitek Městským soudem v Praze. Městský soud v Praze by s odkazem na tento rozsudek pouze přenesl závazný právní názor svým novým rozsudkem správnímu orgánu. Proto je Nejvyšší správní soud toho názoru, že je v projednávané věci účelné současné zrušení rozhodnutí žalovaného spolu se zrušením rozsudku soudu.

Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil kasační stížností napadený rozsudek Městského soudu v Praze. Současně s tím podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. zrušil žalobou napadené rozhodnutí žalovaného. Tomu také podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc k dalšímu řízení, v němž je podle odst. 5 téhož ustanovení žalovaný vázán právním názorem v tomto rozsudku vysloveným.

Stěžovatel měl v projednávané věci plný úspěch, žádné náklady mu však v souvislosti s tímto řízením prokazatelně nevznikly, Nejvyšší správní soud mu proto náhradu nákladů nepřiznal. Žalovaný neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti ve výši 3.100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky. Protože je ustanovená advokátka plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 zákona č. 235/2004 Sb. činí 714 Kč. Ustanovené advokátce se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 4.114 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. června 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu